

Tehy ry
PL 10

Lausunto 28.8.2019

00060 TEHY

Sosiaali- ja terveysministeriö
Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@stm.fi

Viite: STM/3507/2018

Tehyn lausunto Pohjoismaiden välillä terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstöryhmien sekä eläinlääkäreiden yhteisistä pohjoismaisista työmarkkinoista tehdyn sopimuksen muuttamisesta, tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Lausunrossamme tarkastelemme pohjoismaisen liikkuvuuden vaikutuksia eräiden terveyden- ja sairaanhoidon ammattien osalta ehdotettujen sopimusmuutosten perusteella. Tehy on asiasta lausunut aiemmin syyskuussa 2018.

Sopimusehdotuksessa todetaan ammattipätevyysdirektiivin ensisijaisuus tunnustamismenettelynä ja rajataan pohjoismaiseen sopimukseen perustuva tunnustamisjärjestelmä koskemaan ainoastaan Färsaaria ja Grönlantia, joihin direktiiviä ei sovelleta. Lisäksi sopimus rajataan koskemaan Färsaarten ja Grönlannin osalta ainoastaan sairaanhoitajan, hoiva-avustajan ja lähihoitajan ammatteja. Pidämme sopimuksen muutosehdotuksia pääosin perusteltuina. Muutokset poistavat päällekkäisyyksiä vuonna 1993 tehdyn sopimuksen ja myöhemmin voimaan astuneen EU:n ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EY) välillä erityisesti automaattisen tunnustamisen piirissä olevien ammattien osalta. Kiinnitämme lausunossa huomiota muutamaan muutosehdotuksen kohtaan, jotka liittyvät hoiva-avustaja kysymykseen ja yleisen tunnustamisen piiriin kuuluvien ammattien pohjoismaisen liikkuvuuden edellytyksiin.

Pohjoismaisen sopimuksen tarpeellisuus poistuu erityisesti niiden ammattien osalta, jotka kuuluvat ammattipätevyysdirektiivin automaattisen tunnustamisjärjestelmän piiriin. Tehyläisistä ammateista näitä edustavat sairaanhoitajat ja kättilöt. Suomen on kuitenkin varmistettava kättilöiden osalta ammattipätevyysdirektiivin koulutuksen määrälliset vähimmäisvaatimukset, jotta tunnustamisen edellytykset täyttyvät täysmääräisesti.

Suomen koulutus- ja tutkintojärjestelmä ei tunnista hoiva-avustajan tutkintoa, joten hoiva-avustajan ammatin tunnustaminen niissä tilanteissa, joissa Färsaarten tai Grönlannin kansalainen hakisi ammatinharjoittamisoikeutta tai nimikesuojauksen käyttöä Suomeen on koulutusjärjestelmämme näkökulmasta ongelmallinen.

Muiden terveydenhuollon ammattien osalta esityksessä ehdotetaan niihin käytettävän ammattipätevyysdirektiivin yleistä tunnustamisjärjestelmää. Siinä kansallinen lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilölain mukaisia ammatteja tai oikeuden käyttää nimikesuojattua ammattinimikettä. Mikäli hakijan koulutus eroaa

olennaisesti kohdemaan koulutuksesta suorittaa hakija ennen ammatinharjoittamisoikeuden myöntämistä korvaavia toimenpiteitä pätevyyden saavuttamiseksi.

Tehyn mielestä olisi tärkeää jatkaa joustavaa työvoiman liikkuvuutta Pohjoismaissa yleisen tunnustamisen piirissä olevien ammattien osalta. Nyt ehdotettu sopimusmuutos tulisi lisäämään laillistamis- ja nimikesuojasasioiden käsittelyjä Valvirassa niissä tilanteissa, joissa korvaavia toimenpiteitä tai lausuntoja oppilaitoksilta määrätään. Toisaalta ammatin johtavien koulutusten on todettu olevan samankaltaisia maiden välillä tietyissä, alkuperäisen sopimuksen piirissä olevissa koulutuksissa, kuten terveydenhoitajan koulutuksessa. Tällöin voidaan olettaa, että koulutusten vastaavuusvertailut eivät hidastaisi prosessia merkittävästi. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että ammatinharjoittamislupien hakemusten määrien kasvaessa, osoitetaan niiden käsittelyyn viranomaiselle riittävät resurssit.

Suomi tarvitsee jatkossakin päteviä ja kielitaitoisia terveydenhuollon ammattilaisia Pohjoismaista, jotta riittävän ammattitaitoisen työvoiman saatavuus maassamme turvataan.

Tämä lausunto on valmisteltu yhteistyössä Tehy ry:n yhteistyöjäsenjärjestöjen kanssa.

Helsingissä 27.8.2019

Millariikka Rytönen
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja:

Juha Kurtti, tutkimuspäällikkö Tehy ry. juha.kurtti@tehy.fi, p. 0505869460